

JESIENNA KUCHNIA. Jabłka

Szarlotka intymnie

Ceny jabłek w tym roku szaleją. Dlatego szczęście mają Ci, którzy posadzili w sadzie jabłonie. Bo jabłek nigdy dość. Każda szarlotka smakuje inaczej, każda rodzina ma na nią swój własny przepis. A właśnie teraz, wczesną jesienią jabłka smakują najlepiej. Nie tylko w cieście, to także doskonały dodatek do mięs czy naleśników. Sos jabłkowy podkreśli smak wieprzowej pieczeni, towarzyszy pieczonej kaczce czy gęsi. No i jabłko samo w sobie. Kwaśne albo słodkie, ale zawsze soczyste i pachnące.

Fot. Ewa Kutkowska

Szarlotka rodzinna, czyli nie ma jak u mamy

1,5-2 kg kwaśnych jabłek (szare renety lub antonówki), półtorej szklanki mąki, pół szklanki cukru, 100 g masła, 4 jajka, skórka otarta z cytryny, proszek do pieczenia, wanilia, cynamon, 200 ml śmietanki kremówki (30%)

Jabłka obrać, wyciąć gniazda nasienne, pokroić w cząstki. Dusić w garnku z odrobiną wody, cukrem i cynamonem przez 15-20 minut. Wyrobić kruche ciasto. Mąkę wymieszać z cukrem i proszkiem do pieczenia, dodać 3 żółtka i jedno całe jajko, miękkie masło oraz wanilię (lub cukier waniliowy) i skórkę otartą z cytryny. Ciasto włożyć do lodówki lub zamrażalnika na 40 minut. Po wyjęciu z lodówki podzielić je na dwie części. Jedną część rozwałkować, wyłożyć na blasze i piec od góry przez

20 minut w temperaturze 180 °C. Wyjąć z piekarnika, na upieczony spód wyłożyć uduszone jabłka, przykryć rozwałkowaną drugą połową ciasta. Piec w temperaturze około 160 °C przez około 45 minut (do suchego patyczka). Najlepiej smakuje na ciepło, z kleksem bitej śmietany albo kulką lodów waniliowych. Do duszonych jabłek można też dodać garść rodzynków, które przełamają kwaśny jabłkowy smak.

Pieczone jabłka, czyli prawie szarlotka dla leniwych

Kilka jabłek (najlepsze są antonówki i szare renety), powidła śliwkowe, miód, masło, cynamon

Z jabłek wydrążyć gniazda nasienne. Do środka włożyć odrobinę powideł, miodu, a na wierzchu ułożyć kawałek masła. Można dodać orzechy i cyna-

mon. Piec w temperaturze 160-180 °C przez około 30-45 minut, w zależności od wielkości jabłek. Zamiast powideł śliwkowych można włożyć do środka dżem malinowy albo mrożone maliny.

Marmolada z kwaśnych jabłek, czyli jeszcze więcej owoców

2 kg kwaśnych jabłek i 60 dag cukru

Najpierw umyć, obrać i pozbawić jabłka gniazd nasiennych. Następnie pokroić je na kawałki, włożyć do garnka i dusić aż się rozpadną. Pamiętajmy, żeby na dno garnka wlać nieco wody. Do podgotowanych i pozbawionych soku jabłek dodać cukier – gotować na małym ogniu, aż marmolada zacznie gęstnieć. Kiedy będzie gotowa, włożyć ją do umytych i wyparzonych słoików. Weki zakręcić i odwrócić do góry dnem. Kiedy wystygną, marmolada jest gotowa do zjedzenia lub przechowywania. Marmolada z jabłek sprawdzi się w przepisach na ciasta z jabłkami.

Po francusku, czyli niezapowiedziani goście

Opakowanie francuskiego ciasta, 3 jabłka, 2 łyżki masła, 2 łyżki miodu, wanilia, jajko

Ciasto pokroić na kwadraty, ułożyć na blasze, na papierze do pieczenia. Jabłka obrać, usunąć gniazda nasienne i pokroić w cząstki. W garnku rozpuścić masło, dodać cukier i wanilię, po ich rozpuszczeniu dorzucić jabłka i krótko dusić. Ułożyć po łyżce jabłek na środku każdego kwadratu ciasta, skleić cztery rogi u góry. Każde ciastko posmarować rozmaconym jajkiem. Jeśli mamy ochotę, można je posypać odrobiną brązowego cukru. Piec przez 20 minut w temperaturze 170-180 °C. Podawać jeszcze gorące, z kawą, chociaż i zimne mają swój urok.

Placki z jabłkami, czyli mała rzecz a cieszny

Pół litra mleka, dwie szklanki mąki, 4 jajka, sól i cukier do smaku, wanilia,

1 kg kwaśnych jabłek, olej do smażenia, cukier puder do posypania

Przygotować ciasto, jak na naleśniki, do pół litra mleka dodać dwie szklanki mąki, sól i cukier do smaku. Ciasto powinno mieć konsystencję gęstej śmietany. Jeżeli jest zbyt rzadki, trzeba dodać więcej mąki, jeśli zbyt gęste – więcej mleka.

Dodać jabłka pokrojone w nieduże kawałki. Smażyć placki na rozgrzanym oleju, podawać gorące, posypane cukrem pudrem. Można je podpiec w piekarniku (10 minut w temperaturze 200 °C, będą wtedy chrupkie). Zamiast mleka, można użyć kefiru, uzyskamy wtedy bardziej wyrazisty smak.

Keks z jabłkami, czyli bakaliowy zawrót głowy

6-8 jabłek, bakalie (10 dag orzechów włoskich, 10 dag rodzynków, kilka suszonych moreli i śliwek), szklanka cukru, 2 szklanki mąki, łyżeczka proszku do pieczenia, łyżeczka sody, 2 jajka, bułka tarta, płatki owsiane

Jabłka obrać, pokroić w grubą kostkę i włożyć do miski. Dodać orzechy połamane na kawałki, rodzynki i inne bakalie. Zasypać szklanką cukru i odstawić w chłodne miejsce na 3-4 godziny (od czasu do czasu przemieszać). Następnie dodać do jabłek z bakaliami 2 szklanki mąki, po łyżeczce proszku i sody, 2 jajka i dokładnie wymieszać składniki. Formę keksową wysmarować tłuszczem i wysypać tartą bułką i płatkami owsianymi. Przełożyć ciasto i piec w temperaturze 170-180 °C przez 60-75 minut. Pod koniec pieczenia sprawdzić patyczkiem czy ciasto jest upieczone. Wystudzone przechowywać w lodówce – zimne nabiera smaku.

Makowiec z jabłkami, czyli idzie zima

30 dag maku, 1,5 szklanki cukru, 9 jaj, 25 dag masła, 60 dag kwaśnych jabłek 9 łyżeczek kaszy manny, 2,5 łyżeczki proszku do pieczenia, bakalie, mleko do sparzenia maku, tłuszcz do formy i bułka tarta

Mak sparzyć i odstawić na noc. Przekręcić przez maszynkę jeden raz. Jabłka zetrzeć na tarce o grubych oczkach i lekko odcisnąć sok. Masło zmiksować z cukrem, dodając na przemian po 1 żółtku i po 1 łyżce maku. Do tej masy dodać starte jabłka i kaszę mannę połączoną z proszkiem do pieczenia. Na koniec dodać ubitą pianę. Wymieszać z bakaliami. Ciasto przełożyć do dwóch niewielkich foremek (długich) wysmarowanych tłuszczem i wysypanych bułką tartą. Piec przez około 50 minut. Ciepłe ciasto poleać czekoladową polewą, zrobioną z tabliczki gorzkiej czekolady, pół kostki masła i kilku łyżek mleka, roztopionych w kąpielii wodnej i wymieszanych.

Jabłka do pieczenia, czyli mały wielki mus

Kilka jabłek, kilka łyżek cukru

Jabłka obrać, usunąć gniazda nasienne, pokroić w części. Dusić aż zrobią się miękkie. Pasteryzować w słoiczkach albo zamrozić w niewielkich pojemnikach. Podawać jako dodatek do pieczonej wieprzowiny, albo do naleśników. Jeśli celem jest naleśnikowe nadzienie – do jabłek podczas duszenia można dodać cynamonu i wanilii.

źródło: Ciasta i ciasteczka, Ewa Wróbel
Agnieszka Siegel DODR

